

Feedback- samtaler

— en samtaleguide for
8.-9. klassesetrin

Introduktion

Samtalerne og deres formål

Formålet med samtalerne er, at eleven bruger læreren til sparring om, hvad der styrker elevens skolegang både nu og efter folkeskolen.

Samtalerne skal bidrage til at styrke elevernes studiekompetencer i skolen og til at gennemføre videre uddannelse. Samtalerne skal skabe rum for elevens refleksion over egen læring og interesser, der kan bidrage til at kvalificere elevernes valg af videre uddannelse.

I denne proces er forældrene en vigtig ressource for de unge. Feedbacksamtalerne leder op til et forældresamarbejde, hvor der er fokus på elevens selvstændiggørelse og ressourcer ift. dette valg.

Det anbefales, at der gennemføres 3 samtaler á 20 minutters varighed årligt. Samtalernes afsæt kan være samtalemodellen, hvor fokus er på elevens aktuelle situation og et udvalgt tema.

Samtalemodellen

I dette materiale vil du få kendskab til den samtalemodel, der er udviklet. Samtalemodellen er skabt til at understøtte samtalerne, så de opleves meningsfulde og konstruktive for eleven. Samtalerne understøtter elevernes læring, strategier, redskaber, motivation og mestring, både i forhold til den aktuelle situation og fremadrettet med en opmærksomhed på elevens hele liv - elevens leverum.

Modellen er udviklet med intention om at tilbyde lærer og elev et fælles samtaleværktøj, som kan understøtte, at samtalen bliver et fælles projekt med udgangspunkt i den enkelte elevs aktuelle situation, ønsker og mål. Modellen rammesætter samtalen, hvor læreren agerer sparringspartner. Samtalemodellen kan anvendes til undersøgelse, tydeliggørelse og deling af elevens refleksioner i forhold til det, samtalen drejer sig om og sikrer enighed om formål, indhold og mål samt fastholder planer for handling. Læreren hjælper med at skabe en sammenhæng og med at tydeliggøre elevens progression.

Modellen tager udgangspunkt i elevens ressourcer, mestring og ejerskab til eget liv - og i, at elevens egne oplevelser af den aktuelle situation er omdrejningspunktet i samtalerne.

På næste side vises eksempler på grundlaget for modellens mindset.

Modellens mindset — 4 udgangspunkter

Elevers leverum

Samtaler bør altid tage afsæt i det, der er på færde i elevens leverum. Det er med leverummet som kompas, vi mennesker handler og "...erkender og fortolker verden, os selv og vores forhold til andre".

Peavy, R.V.; 1929-2002, Dr.psych. og professor, University of Victoria, Canada. Citat fra: Peavy, R.V.: Konstruktivistisk vejledning. Teori og metode. 2012:57. Schultz

Elevers selvbestemmelse

Samtaler skal opleves relevante for eleven, og understøtte handledygtighed og kompetence i forhold til det, eleven gerne vil: "Trangen til selvbestemmelse, til selv at træffe beslutninger og foretage egne valg ligger dybt i ethvert menneske"

Ravn, Ib; Ph.D, lektor, DPU. Citat fra: Ravn, I: Selvbestemmelsesteorien. 2021:19. Hans Reitzels Forlag.

Meningsfuldhed

Samtaler bliver kun meningsfulde, hvis eleven er engageret i dem - og det kræver konstant opmærksomhed og indsats, at det faktisk forholder sig sådan: "Lærere og forældre formoder ofte, at elever deler et fælles engagement om at opnå de faglige mål, hvor virkeligheden er, at dette engagement kræver opbygning og pleje."

Hattie, John; professor, uddannelsesforsker, University of Melbourne. og Helen Timperley, professor, uddannelsesforsker, University of Auckland; citat fra: Hattie, John, Timperley, Helen: The Power of feedback. Review of Educational Research March 2007, Vol. 77, No. 1, pp. 81-112;p. 89

Konstruktive samtaler

Samtaler må have fokus på, hvad der skal til for at skabe konstruktive forandringer: "At tale om problemer og muligheder, diskutere mål og udvikle strategier for at nå dem, er blot tom snak, hvis der ikke kobles handling på. Ingen forandringer sker ved et trylleslag: Det er hårdt arbejde."

Egan, Gerard; Ph.D., professor i psykologi, Loyola University, Chicago. Citat fra Egan, Gerard: Den kompetente vejleders hjælpemodel. 2002:56. R.U.E.

Elevers leverum

Leverummet er elevens samlede livsstruktur. Et leverum består af forskellige elementer, som alle sammen er en del af elevens liv og har betydning på forskellige måder. I en samtale er det vigtigt at være opmærksom på hele elevens leverum – men afhængig af samtaleens aftalte tema, kan de forskellige elementer fylde mere eller mindre i samtalen.

Et eksempel

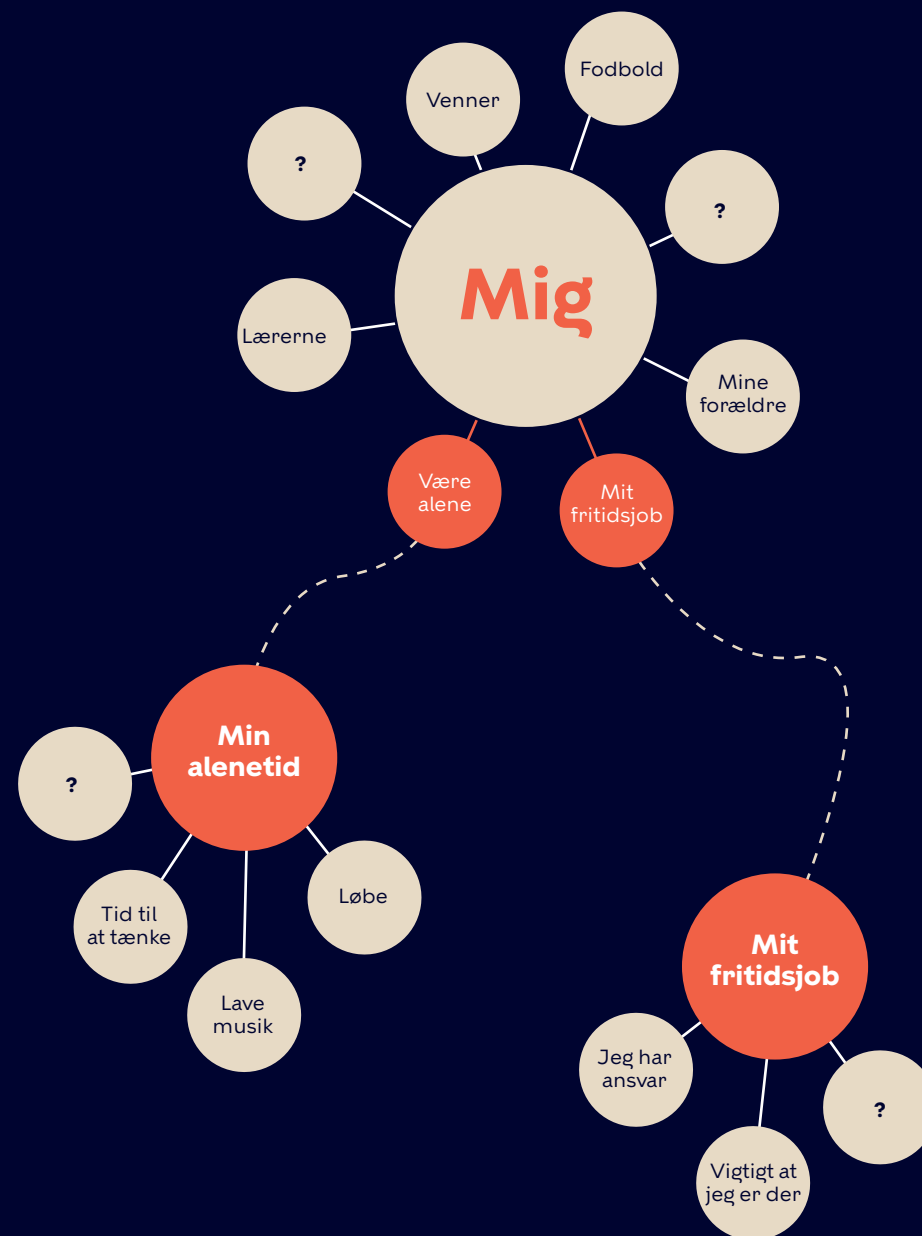
Temaet for en samtale er fx elevens motivation i relation til at arbejde med opgaverne i skolen. For at undersøge, hvad der kan have betydning for elevens motivation til fx at arbejde selvstændigt, må læreren og eleven udforske, hvad der er på færde i elevens leverum. Er der allerede steder i elevens liv, hvor eleven selvstændigt udfører opgaver, tager ansvar osv.?

Disse særlige steder 'tages ud' og udforskes for sig – fordi de er relevante for samtaleens tema og giver samtalen et afgrænset fokus.

Formålet er at få øje på og tydeliggøre, at der er steder i elevens liv, hvor eleven arbejder motiveret med opgaver, og at der ved at udforske disse steder kan findes vigtig viden om, hvad der har betydning for elevens motivation. Det kan være relationer, styrker, strategier, værdier, betingelser osv. – og at der måske er noget som kan overføres og anvendes i forhold til aktuelle og fremtidige skole- og læringssituationer?

Se et eksempel på et leverum på side 7. Her kan ses, hvordan relevante elementer er 'taget ud' til yderligere udforskning:

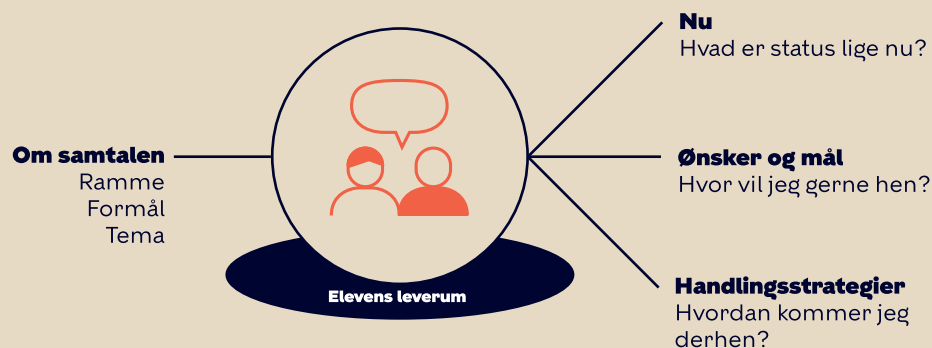
- 1** Først kortlægges elevens leverum med "mig" i midten
- 2** Derefter udforskes fx motivationen i de særlige steder; 'Min alenetid' og/eller 'Mit fritidsjob'

Samtalemodellen

Formålet med samtalen er, at eleven bruger læreren til sparring om, hvad der styrker elevens skolegang både nu og efter folkeskolen.

Samtalen varer 20 min. og følger nedenstående model. Samtalen drejer sig om elevens aktuelle situation og evt. et udvalgt tema.

Samtalemodellen — guide til læreren

Om samtalen

“Formålet med den her samtale er, at vi får talt om det, der er vigtigt for dig - det kan være i forhold til skolen nu og når du skal videre...”

Ramme: “Vi har 20 minutter, så lad os finde ud af, hvordan vi bruger dem”

“Temaet i dag, altså det vi skal tale om, skal handle om noget af det.”

“Vi kunne fx tale om ... eller har du nogle ideer?”

Samtalespørgsmål – forskellige spørgsmålstyper

Der findes forskellige spørgsmålstyper, og de har alle forskellige formål og hensigter. Det er derfor værd at overveje, hvilke spørgsmålstyper, der anvendes undervejs i en samtale. Se nedenstående figur.

I samtalemodellen har spørgsmålene overordnet en særlig hensigt:

Som det kan ses ses i illustrationen på side 11, kan spørgsmål ordnes i forskellige typer; lineære, strategiske, cirkulære og reflektive.

I samtalemodellen kan de forskellige spørgsmålstyper bruges til noget forskelligt.

Læs mere i appendix på: www.bedstsammen.kk.dk

